

A Magyar Köztársaság nevében !

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2009. évi október hó 27. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétsége miatt I.r.vádlott és társa ellen indult büntető ügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2008. évi április hó 10. napján kihirdetett 1.Bf.896/2007/11. számú ítéletét I. r. és II. r. **vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.**

A harmadfokú eljárásban 6.000.- /Hatezer/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a magánvádló visel.

I n d o k o l á s :

A Veszprémi Városi Bíróság a 7.B.2121/2006/12. szám alatti ítéletével I.r. és II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 11-11 rb nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétségében. Ezért 200-200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét mindkét vádlott vonatkozásában 800 Ft-ban állapította meg. Rendelkezett az így kiszabott 160.000-160.000 Ft pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról meg nem fizetése esetére. III.r., V.r., VI.r. és IV.r. vádlottat, ez utóbbit mint bűnsegédet az ellen 11-11 rb nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétségének vádja alól felmentette. Az ítélet ellen a magánvádlókat képviselő magánvádló és jogi képviselőjük a felmentett vádlottak bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása érdekében, míg I.r. vádlott és védője, valamint II.r. vádlott felmentésért jelentettek be fellebbezést. A Veszprém Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2008. április 10. napján kelt 1.Bf.896/2007/11. szám alatti ítéletével a Veszprémi Városi Bíróság 7.B.2121/2006/12. számú ítéletét megváltoztatta, I.r. és II.r. vádlottat az ellenük 11-11 rb nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétsége (Btk. 179.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont) miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy a magánvádas eljárásban felmerült 155.000 Ft költséget a magánvádló viseli. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A megyei bíróság ítélete ellen a magánvádlók képviseletében magánvádló és jogi képviselőjük jelentett be fellebbezést I.r. és II.r. vádlottak bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása

érdekében. A fellebbezés írásbeli indokolásában és a harmadfokú nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezést elsődleges kérelemként fenntartotta, másodsorban pedig kiegészítette annyiban, hogy a másodfokú bíróság által vétett eljárási hiba folytán a megyei bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását kéri. Ez utóbbival kapcsolatban kifejtette, hogy a megyei bíróság törvénysértő módon járt el, amikor az ügy nyilvános ülésre tűzését és a bejelentett bizonyítási indítványok elutasítását követően tárgyalásba ment át, majd az ott felvett bizonyítás anyagával kiegészítette a tényállást, amelynek megalapozottságát maga sem vitatta, pusztán a másodfokú bíróság jogi következtetését találta tévesnek. Álláspontja szerint ugyanis a vádlottak tévedése, vagyis, hogy a sajtótájékoztató idején nem volt ismeretük a polgármester felfüggesztő határozatáról a büntetőjogi felelősség szempontjából irreleváns. Az I. és II. r. vádlott tényállásban írt kijelentéseikkel a magánvádlók becsületének csorbítására alkalmas tényállításokat tettek, amellyel a rágalmazás törvényi tényállását teljes mértékig kimerítették, melyen kívül esik fentebb írt tévedésük. Mindezek alapján a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a vádlottak bűnösségének a váddal egyezően történő megállapítása és velük szemben pénzbüntetés kiszabása indokolt.

I. r. és II. r. vádlottak védői a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását kérték a harmadfokú nyilvános ülésen, mindenben osztva a másodfokú bíróság által elfoglalt jogi álláspontot.

A magánvádlók képviselőjében fellépő magánvádló csatlakozott a magánvádlók jogi képviselőjéhez.

A harmadfokú bíróság felülbírálata a Be. 386.§ /1/ bekezdése értelmében I. és II.r.vádlottakra terjedt ki. E körben az ítélőtábla a Be. 387.§-ában írtak szerint megvizsgálta az első- és másodfokú bíróság eljárását, valamint a másodfokú ítéletet. Ennek eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az eljáró bíróságok eljárási hibát nem vétettek, nincs olyan szabálysértés, amely a határozatot érdemi felülbírálatra alkalmatlanná tenné. Nem osztotta tehát a magánvádlók jogi képviselőjének ezzel kapcsolatosan kifejtett álláspontját. A Be. 360-363.§-a szabályozza a másodfokú bíróság eljárásának formáit. Ez a szabályozás lehetőséget ad az eljáró bíróságnak arra, hogy szükség esetén a tanácsülés helyett nyilvános ülést, vagy tárgyalást, a nyilvános ülés helyett tárgyalást tartson, függetlenül attól, hogy eredetileg milyen formában kívánta az eljárást lefolytatni. A másodfokú bíróság bármikor dönthet úgy, hogy bizonyítás felvétele szükséges, ennek a tevékenységének nem lehet gátja az sem, hogy korábban az adott bizonyítási indítványt, vagy indítványokat elutasította. Az első fokú ítélet esetleges megalapozatlanságát ilyen formában hivatalból is ki kell, vagy ki lehet küszöbölnie, ezzel kapcsolatosan nem kötik az erre irányuló esetleges bizonyítási indítványok sem. A Veszprém Megyei Bíróság eljárása tehát önmagában nem kifogásolható, mint ahogy az ennek eredményeként történt tényállás kiegészítés sem, amely a senki által nem vitatott tényeken alapszik. Ugyanakkor a büntetőjogi felelősség szempontjából - mint ahogy a magánvádlók jogi képviselője is hivatkozott rá -, különösebb relevanciával nem bír.

Az első fokú bíróság a megalapozott tényállás alapján I. r. és II. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét a nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétségében megállapította, ezzel szemben a másodfokú bíróság eltérő jogi következtetés eredményeként, tévedésre hivatkozással lényegében azonos tényállás mellett őket a vád alól felmentette. A Veszprémi Városi Bíróság ítéletében a büntetőjogi felelősség kérdésének eldöntése során foglalkozott az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) számú határozatával is. A határozat rendelkező részét csaknem teljes egészében beemelte ítéletébe, ugyanakkor mégsem járta körül, nem értelmezte teljes egészében az ott lefektetett, napjainkban is élő és követett alaptételeket, amelyek meghatározók kellene legyenek az igazságszolgáltatás területén is. Az Alkotmánybíróság határozatában rámutatott, hogy a hatóság vagy hivatalos személy becsülete vagy jó hírneve is büntetőjogi védelmet élvez, ugyanakkor a szabad véleménynyilvánításhoz való szintén alkotmányos jog a közhatalmat gyakorló személyekkel, közszereplő politikusokkal kapcsolatosan tágabb, mint más személyeknél. Ezt a véleményt kivetítve az ítéleti tényállásra - figyelemmel a közéletben, politikai színtereken kialakult értéktételei, bírálati megnyilvánulási formákra is - az ítélőtábla úgy látta, hogy a vádlottak tényállásban írt magatartása nem éri el azt a szintet, amelyhez a törvényalkotó büntetőjogi felelősség megállapítását és büntetés kiszabását rendeli. Kétségtelen, hogy a vádlottaktól, mint szintén politikusoktól, közszereplőktől egy ilyen sajtótájékoztató alkalmával sokkal pontosabb, megfontoltabb, a szakmaiság követelményeinek mindenben megfelelő nyilatkozat lett volna elvárható, ugyanakkor a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő érdek az adott helyzetben nyilvánvalóan meghatározó, felértékelődik, az ebből fakadó, ezzel együtt járó esetleges érdeksérelmet a politikusoknak, képviselőtestületi tagoknak egymástól is el kell viselniük. A vádlottak kijelentése, melyben „a közpénzek felelőtlen és hűtlen kezelésével, a közbeszerzés súlyos megsértésével vádolták a polgármestert és jobboldali többségét” olyan általános, a mai közéletben gyakran hallható kijelentések, amelyek konkrét, nyomon követhető bűncselekményre utaló elemeket nem tartalmaznak, így megközelítik, de nem törik át azt a határt, amely az Alkotmánybíróság által lefektetett alkotmányos rend sérelme miatt, a büntetőjog eszközeinek igénybevételét indokolná. Olyan adat az eljárás során nem merült fel, s ilyenre még a magánvádlók sem hivatkoztak, hogy a vádlottak tudottan valótlan állítottak volna, amivel nem képviselői megbízatásukból kifolyólag a választóközösség, hanem egyéb okból a sértettek személyének lejáratására, bemocskolására törekednek.

I. r. és II. r. vádlottak felmentését tehát nem a megyei bíróság által hivatkozott tévedés, hanem bűncselekmény hiánya alapozza meg. Az elkövető vonatkozásában a tévedés akkor adhat alapot a büntethetőség kizárására, ha a cselekmény társadalomra veszélyességében, vagy az állított ténynek becsület csorbítására való alkalmasságában tévedett. Önmagában az a körülmény, hogy a vádlottak csak utóbb szereztek tudomást arról, hogy a polgármester az általuk elfogadhatatlannak ítélt önkormányzati határozat végrehajtását felfüggesztette a fenti körülmények megállapíthatósága szempontjából nem bír relevanciával, ellenkező esetben adhatna alapot büntetőjogi felelősségük megállapítására. Érdemi felülbírálat esetében a fentebb kifejtettek lennének irányadók az első fokú bíróság által felmentett IV.r. és V. r. vádlottakra nézve is.

Mindezek alapján eltérő indoklás mellett az ítéletábra a Veszprém Megyei Bíróság 1.Bf.896/2007/11. szám alatti ítéletét I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában a Be. 397.§-a alapján helybenhagyta.

Győr, 2009. október 27. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Veszprém Megyei Bíróság 2008. április 10. napján kelt 1.Bf.896/2007/11. szám alatti ítélete I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2009. október 27. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül

kiadó: